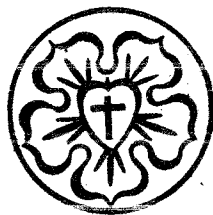

OROSHÁZI

HARANGSZÓ

1996. PÜNKÖSD

III. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

INGYENES

„Erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a szentlélek...”

Pünkösöd jelentősége energiaválsággal küszködő korunkban.

Energiaválság-életválság-lélekválság

„Energia nélkül nincs jövőnk!” - ezzel a címmel jelent meg az újság cikk egy Stuttgartban tartott energetikai tanácskozásról a hetvenes évek elején. Az 1973-ban bekövetkezett olajválság, a szokatlanul hideg telek, a csernobili atomerőmű katasztrófája, a hagyományos erőművek környeztkárosító hatása középpontba helyezte az energia-kérdést. Egy 16 nemzetből való 70 szakember által készített tanulmány, mely a Föld energiapolitikai jövőjével foglalkozott a 2000. évig, a következőket állapítja meg:

„Tanácstalanok vagyunk atekintetben, hogy az ezredfordulón hogyan fogjuk fedezni a világ energiaszükségletét.”

Nem ok nélkül kongatták a vészharangot a hetvenes években. Ma, amikor az energiaárak folyamatos emelkedése miatt nyögünk, aggódva várjuk, hogy mit hoz a 2000. év.

Mi is valójában az ENERGIA, amitől ilyen nagy mértékben függ a mindennapi életünk? Az energia az anyagba zárt erő. Fában, szénben, olajban, atomokban konzervált napfény. Az energia a fölhúzott óra-rugó, mely mozgatja a mutatókat. Micsoda hatalmas „rugója” van a világmindenségnek! Micsoda hatalmas kéz adta át ezt az iradatlan energiamennyiséget a világegyetemnek!

A választ a Teremtés Könyvében találjuk meg. Dr. Immanuel Sücker kémikus így magyarázza I.Mózes 1,2.-t:

„A föld még kietlen és pusztá volt, a mélység fölött sötétség volt, DE ISTÉN LELKE LEBÉGÉTT A MÉLYSÉG SZÍNÉN”...

Mint a kotlós a tojásokon, úgy ült a Szentlélek a világmindenség felett. A kotlás energiaátvitelt jelent. A kotlós testének melege a tojásokban megindítja az élet folyamatát, a növekedést. Így volt ez a Szentlélekkel is. „Kotlott” a káosz felett - és ma is kotlik szívünk káosza felett. Úgy tűnik, mintha semmi nem

történne, de hirtelen előtör a világosság.

„Akkor ezt mondta Isten: Legyen világosság! és lett világosság.” - Így gondolkodik a hívő kémikus, s bizonyára nem jár messze az igazságtól.

Miért szenvedünk mégis energiaválságban? Lejáróban van a hatalmas rugó? Fogytán az anyagba zárt erő? Lehetséges, de az igazi baj az, ha nincs, aki a rugót újra fölhúzza.

Az igazi baj, ha csak a pusztá anyagra épül az élet és hiányzik a Lélek. A baj az, hogy korunk csak a gazdasági válságot emlegeti, de nem látja a LÉLEKVÁLSÁGOT!

A LÉLEK ENERGIÁJA - EGYHÁZAT TEREMTŐ ERŐ

Amikor Isten elkezdi Krisztusban az új teremtés /2.Kor.5,17./ munkáját, ismét ott van a Lélek. Megváltónk a Szentlélektől fogantatott /Mt.1,20./, a Lélek száll reá a keresztségben /Mt.3,16./, a Lélek erejével tanít /Lk.4,14-15./, a Lélek erejével gyógyít /Mt.12,28./, és a Lélek erejét hagyja örökségül tanítványainak /Ap.csel.1.8./

PÜNKÖSD NAPJÁN szélben és tűzben, az energia szimbólumaiban jelenik meg a Lélek. Ez a szél nem az óceán hullámain korbácsolja fel, ez a tűz nem a földet olvasztja meg - sokkal nagyobb doigot művel: emberek lelkében támaszt vihart, emberek szívét olvasztja meg! Van-e ennél nagyobb erő, mely az embert képes megváltoztatni?

A változás oly hirtelen történik és oly hatalmas, hogy a kívülálló nem képesek megérteni. Gúnyolódva mondják a tanítványokra: „Részegek ezek...” De nincs igazuk, mert a Lélektől „ittasult” tanítványok és a háromezres tömeg derűsen, sugárzóan normális életet kezd élni. Az első gyülekezetről ezt olvassuk:

„Napról napra állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, ujjongással és tiszta szívvel részesül-

tek az ételben. Dicsérték az Istent és kedvelte őket az egész nép." /Ap. csel. 2,46./

Ez a szokatlanul normális, derűs élet már évszázadok óta ismeretlen volt Jeruzsálemben. De nem maradt a Lélek szele és tüze Jeruzsálem falai között, továbbterjedt a hellén-római világban és megváltoztatta egy embertelen kor vastövényeit. Vallási, nemzeti korlátok omlottak le, rabszolga és rabszolgaartó együtt ült asztalhoz, férfi és nő közötti megalázó különbségtel szűnik meg egyszerre ott, ahol a Lélek munkálkodik.

És az egyház él, 2000 év pusztító viharai sem vehettek erőt rajta, mert erejét a Lélektől kapja - és kapja ma is.

Ha mégis energiaválsággal küszködünk az egyházban, annak egyedül oka, hogy ellenállunk a Léleknek. Igen, ezt megtehetjük, mert a Lélek ERŐS, DE NEM ERŐSZAKOS. Meg lehet tagadni, ki lehet zárni, de ezzel csak magunkat zárjuk ki az életadó erőradásból. Sokkal inkább kérnünk kellene ma is a Lélek erejét, és kérjük is buzgón fohászkozdva a költőtől!

Bódás János: **Imádság Szentlélekért**

*Zúgó szél, mennyei vihar,
jőjj a Lélek lángjaival!
Isteni erő van tenálad,
tégy vele most nagy, szép csodákat.
Erőddel a szíveken zúgj át,
szellőztess ki minden zugát,
szellőztess ki országot, népet,
az egész nagy földkerekséget.
Söpört el a bűnt, a gyanakvást
s tead, hogy végre szeressük egymást.*

*Hiába pénz, ravaszság, fegyver,
csak nyomorult marad az ember.
Rajtunk hatalmat te yeheisz,
újja, tisztává te teheszt,
s beveheted a szíveket
égi maggal: hogy szeretet,
igazság, szépség dús virága
illatozzon szét a világba...*

**Győri Gábor
igazgató lelkész**

Hölgyeim és Uraim, Tisztelt ünneplő Közönség, Orosháziaiak!

Az idő feltartóztathatalan múlására emlékeztetnek bennünket a nevezetes eseményeket jelölő évfordulók.

Az 1996-os esztendő a Honfoglalás 1100. évfordulója kapcsán különösen fontos a magyarság számára. Ugyanakkor ebben az évben lesz az 1956-os forradalom 40. évfordulója, és az idén emlékezünk meg arról is, hogy a magyarországi oktatás 1000 éves. Sőt, 1996-ban emlékezünk Luthi Mária Mártorra is.

A mai április 24-i napon - Szent György napján - pedig az orosháziai „honfoglalásának” 252. évfordulójára emlékezünk. Emlékezni jöttünk most ide az evangélikus templomunkba a történelmi zombai harang meléi azért, hogy felidézzük azoknak a városalapító zombaiaknak a példáját, akik bátorságból, hitbeni erőből, nagyszerű összetartásból, küzdőképességből tettek tanúságot.

Ilyenkor - mi, a jelenben élők - visszatekintünk a múltba, felidézzük apáink, nagyapáink, dédapáink, őseink cselekedeteit. Miért is tesszük mindezt? Azt szokták mondani, hogy a történelmünket örököljük elődeinktől. Ez csak részben igaz, valóban örököljük, de mégsem úgy, mint a családban a gyermek a szülők génjeivel a hajszínt vagy a szeme színét.

Ahhoz, hogy mindig lehessen jelenünk- és ezáltal jövőnk -, ismernünk kell szűkebb és tágabb közösségünknek -/családunknak, városunknak, nemzetünknek, országunknak/ - történelmét.

De gyermekeinknek ezt nemcsak megismerni kell, hanem megtanulni is őseink történelméből a küzdeni akarást, az újrakezdés reményét, a hitben való állhatatosságot. Ezt pedig generációról generációra csak úgy adhatjuk tovább, ha nem csak a kerek évfordulókon szólunk elődeink példájáról. Ezt tesszük most mi is, városunk újratelepülésének 252. évfordulóján, őszinte tisztelettel idézzük fel az evangélikus hitük miatt Zombáról elüldözött telepesek otthonra találását. Annak a hitüket féltő 30 jobbágy, szabadárendás családnak a férfait, asszonyait, gyermekeit, akik a Dóry birtokról házukat, vagyonukat, halottaikat hátrahagyva nehéz szívvel elvándoroltak új lakóhelyet keresni. A név szerint ismert nyolc szervező: Ravasz György, Győri István, Köte István, Németh György, Rajki Pál, Sükei Mihály, Szalai János, Szilasi István és a zombaiakkal tartó Dénes Sándor tanító kitartó munkájának köszönhetően báró Harruckern Ferencel sikerült szerződést kötnünk az orosházi pusztá használatba vételére.

Ez a szerződés teremtette meg a lehetőséget és a kerecet a település és az evangélikus egyházközség egyidejű, nagyon szorosan egybefonódó megalapításának. Zombáról 1743-ban útra kelt és közel egy esztendőn át a csabaiak jószívűségét élvező kis csapat, amely közben 70 családra növekedett - a tavasz nyíltával - Szent György napján tanítójuk vezetésével megérkezett erre a helyre, hogy aztán vesszőből, sárból házakat és templomot, valamint iskolát építsenek.

Valamennyien tudjuk, hogy a telepesek „az orosházi honfoglalók” a partosabb részeken, a mai Tánesi utcán és Zombai utcán vertek tanyát. Hőstett volt belevágni a bizonytalanságba, hogy evangélikus vallásuk, s azzal együttesen összetartó közösségük megvédése, megtartása - egy elhagyott alföldi pusztán - mégis megvalósulhasson. Már az idejövetelekkor meggyűlt a bajuk a legelőiket féltő vásárhelyiekkel. Erről Veress József, Orosháza történetírója így ír: „ki is jött az előljárásság... Csizmadia Molnár Gergely mutatta elő az urasággal kötött szerződést, mit látva a vásárhelyiek azon fenyegetéssel fordultak vissza: „még a pásztorok is elvernek a pusztáról benneteket”. Zaklatták is őket sokáig: a sebtiben ütött sátrakra ráiasztották a gulyát, ménest, éjnek idején a sátrak karóit szilaj lovakra vetett szörkötelekkel rángatták ki. De a kis gyarmat népe itt maradt: sőt szaporodott új meg új települőkkel...”

Orosházán születése pillanatától érhető okok miatt Vásárhely, Makó, Szentés, Békés, Gyula, Szarvas „árnyékában” jó ideig megmaradt egyfajta kisebbségi érzés, hiszen címe szerint csak falu volt. Ez év január 1-én volt 50 éve annak, hogy Orosháza városi rangot kaphatott. Mára már mintegy 35.000-es lélekszámú várossá nőtte ki magát. Mint ahogyan akkor a betelepültek a papjaik és tanítóik példáján keresztül is érezték az egymásra utaltságot, úgy a jelenben is ez a fejlődés meghatározója, de már régiói méretekből. Hiszen sok beruházás, fejlesztés, pl. infrastruktúra, környezetvédelem, idegenforgalom csak térségi összefogással, a települések közötti érdekszövetségben valósíthatók meg. Ebben Orosházának földrajzi elhelyezkedése folytán is kezdeményező, szervező szerepe van.

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Néhány órája ért véget a városi képviselő-testület ünnepi ülése, ahol Orosháza újratelepülésének 252. évfordulójához kapcsolódóan a képviselő-testület határozata alapján Fetser János polgármester úr kitüntetésekkel adta át.

Orosháza város Díszpolgára címet kapott posztumusz formában:

Zatykó Sándor tanár

Orosháza Városért kitüntetett címet kapta:

Szemenyei Ádám, aki 1946-ban a város alpolgármestere volt,

Gonda Géza a Kulturális Kapcsolatok Egyesületének elnöke,

Orosházi Fúvószenekari Egyesület, melynek karnagya: K.Tóth László

A kitüntetetteknek valamennyiünk nevében gratulálók és köszönöm a városunkért végzett önzetlen munkájukat. Külön is köszöntöm az orosházi Fúvószenekart, akik ezen a mai estén - a tőlük már megszokott, színvonalas repertoárral - fogják köszönteni a 252 éves Orosházát.

Hagyomány már április 24-én az ünnepi fúvószenekari hangverseny.

Finnországi testvérvárosunk, Kuusankoski az idén ünnepi várossá válásának 80. évfordulóját. Az ő tiszteletükre fog majd felcsendülni Sibelius Finlandia című műve, amit két éve a finnekkel közösen játszottak el itt, Orosházán - az evangélikus templomban.

Tisztelt Ünneplő Közönség.

A bevezetőmben évfordulókról szóltam. Hadd említsem még meg a sorban azt is, hogy ennek a téglapletemplomunknak a főhajója II. József türelmesebb politikájának köszönhetően éppen 210 éve épült fel. Régi vágya teljesült ezzel az orosháziaknak, hiszen már a betelepüléskor az elsők között ideiglenes imaházat és iskolát is építettek magunkak.

Igen! Templomot és iskolát! Letelepülésük után néhány évvel a saját kezűleg paticsból épített imaházat a szó szoros értelmében az orosházi nép, jobbára asszonyok a testükkel védtek meg attól, hogy a vármegye hajdú lerombolja. Az emberiség történelme számtalan esetben bizonyította, hogy egy nép megnyomorodik, vagy végleg eltűnik a történelem viharában, ha hitétől és /vagy/ tudásától megfosztják. Az akkori kis sározzott, szerény imaház ezt az erős hitet jelképezte az orosházi telepesek számára. Reményik Sándor akár róluk is írhatta volna az alábbi, napjainkig érvényes sorokat.

*Kicsi fehér templomotokba
Most minden erők tömörülnek
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot, s az iskolát!*

Szilasi H. Tibor

GYÖRY VILMOS KERESZTELÉSI SZOLGÁLATA

„A keresztség kezdet, meghívás az Istenben bízó életre.” A családokban Orosházán is nemzedékeken át tartó szokás volt a keresztelés. Nem mindig buzgó vallásosságból kereszteltek, hanem azért, ne maradjon pogány az új jövevény, no meg a keresztségben kapott nevet a gyermek.

A keresztelő fehér asztal mellé ültette az atyafiságot, volt kit! Orosházán az újratelepülés utáni évtizedek keresztelési anyakönyvébe nem ritkán hat-nyolc, vagy ennél is több keresztkoma nevét jegyezték be.

Győry Vilmos evangélikus lelkész 1862. szeptember 8-i beiktatása után október 13-án keresztelelt először. Juhász István zsellér és Rucz Judit fia a keresztségben az Antal nevet kapta. Győry Vilmos tizennégy évi (1862-1876) orosházi lelkészi szolgálata alatt több mint ötezer, pontosabban: 5227 gyermek fejére hintette a megtisztulást jelképező vizet. Ebben az időszakban az évenkénti keresztelesek száma 750-850 fő között mozgott.

A keresztség a szeretet történetéről szól... Győry Vilmos - mint köztudott -, valódi lelki atyja, bizalmas barátja volt híveinek. - Ekes bizonyítéka ennek, hogy a hívek közül számosan kérték fel kereszteleendő gyermekük kereszti- apaságára is. Az évek folyamán ötvenegy alkalommal tett eleget a hívek kérésének, s 25 leánynak és 26 fiúnak lett óhajtott keresztapja.

Feleségét, Székács Etelkát 48 alkalommal jegyezték be keresztyánának. (Mindössze három alkalommal volt Győry Vilmos mellett más személy a keresztyánya.)

1864-ben Sitkei György és Hajdú Éva, 1865-ben Kovács Antal és Kocsondi Julianna, a keresztyánya iránti tiszteletből elsőszülött leányaikat Etelka névre keresztelezték. 1870-ben Borbély János kertész és Juhos Julianna fia a keresztapja neve után a Vilmos nevet kapta.

A Győry házaspár népszerűségét öregbítette, hogy több család - a rokonság népes száma ellenére - mindegyik gyermekükhöz őket hívta meg keresztszülőkné. Ilyenek voltak: a Kovács család, akiknél (1864-1875-ig) 8 gyermeknek, a Tobak család, ahol (1863-1873-ig) 6 gyermeknek, a Pusztai családnál (1863-1871-ig) 5 gyermeknek és a Sitkei család, ahol (1864-1872-ig) szintén 5 gyermeknek voltak keresztszülői.

Más családok, mint a Jeges és Balogh család, három-három gyermekükhöz hívták meg Győryeket keresztszülőkné. Érdemes megemlíteni, hogy egy alkalommal ikergyermekek keresztelezésénél, míg egy gyermeknél Győry Vilmos és felesége voltak a keresztszülők, addig a másik újszülöttnél „a házbeliek.”

Ugyancsak említésre méltó az 1864. szeptember 24-i kereszteleési bejegyzés, amikor is Harsányi György és Krajcsovics Judit Rozália nevű leányuk keresztszülőinek Székács József ev. püspök, szuperintendens és felesége Veöreös Júlia (Győry Vilmos apósa és anyósa) vannak bejegyezve.

Győry Vilmos életrajzában olvashatjuk: „Az 1876. október 25-én elhangzott, meghatóan gyöngéd búcsúszavak után Győryre újabb nehéz erőpróba várt azzal, hogy mint a pesti Deák téri templom új lelkésze, a nagy tekintélyű Székács Józsefnek, a „nemzet papjának” örökébe lépett.”

Győry Vilmos orosházi szolgálata az anyakönyvek tanúsága szerint később ért véget, ugyanis 1876. novemberében még több keresztelest végzett. Az utolsót november 24-én, amikor Juhász Mátyás tanyás és Molnár Éva leányát keresztelete, aki a keresztségben a Katalin nevet kapta.

Elrendelésnek látszik, hogy Győry Vilmos első orosházi kereszteleje is Juhász családnevet viselt, akárcsak az utolsó.

Verasztó Antal

Luther Márton: Készülődés a halálra

II. rész

8. A pokol azért is nagyra lesz és nő, hogy túl sokat szemléljük és rosszkor gondolunk rá erősen. Különösképpen nagy része van ebben annak a körülménynek, hogy nem ismerjük Isten ítéletét. A gonosz szellem arra viszi a lelkét, hogy az fölöslegesen és haszontalan kíváncsisággal a legveszélyesebb merészséggel telve kutasssa az isteni végzés titkát, hogy vajon a választottakhoz tartozik-e vagy sem. Itt evakorolja az ördög utolsó, legnagyobb és legálnokebb tudását és tehetségét. Mert ezáltal, ha az ember nem vigyáz, Isten fölé emeli őt, mivel az Isten akaratának jeleit kutajja és nem képes elviseelni, hogy ne tudja, vajon a választottak közé tartozik-e. Gyakrová teszi Isten iránt, annyira, hogy az ember csaknem más Isten után vágyik. Röviden: arra törekszik, hogy az Isten iránti szeretetet mintegy szélvélssel kioltja és az Isten iránt gyűlöletet ébreszsen. Minél inkább követi az ember az ördögöt és úr meg ilyen gondolatokat, annál nagyobb veszélybe jut és végül is nem tud többé állhatatosan kiartani, gyűlöli és vádolja Isten. Ha én tudni akarom azi, hogy vajon kiválasztott vagyok-e, mi más ez, mint az, hogy mindent tudni akarok, amit Isten tud és hogy én vele egyenlő akarok lenni? Ne tudjon ő többet, mint én, tehát Isten ne legyen Isten, ha nem tudhat többet, mint én. Ekkor az ördög az ember szemé elé tartja, hogy mennyi pogány, zsidó és keresztény gyermek veszett el odáig, viszi az ilyen veszélyes és hiábavaló gondolatokat, hogy az ember, ha különben szívesen halna meg, most már ellenkezni próbál. Ezi nevezük a pokol kísértésének, amikor az ember elove elrendeltségének gondolatával kísértetik meg: sok panasz szól arról a Zsolttól, hogy az Isten, aki itt győz, az egyszerre diadalmaskodó pokol, bűnök és halálon.

9. Ebben a helyzetben minden igyekezetünket arra kell irányítanunk, hogy e három kép közül egyet se hívogassunk a házukba és ne tessük falra az ördögöt. Maguktól is be fognak tolni teljes erővel és megjelenésükkel, rábeszélésükkel és erőikkel teljesen el akarják foglalni a szívet. Ha ez megtörténik, elveszett az ember és elfelejtette Isten: meri ezek a képek semmi más módon nem tartoznak ebbe a nyalandó időbe, mint úgy, hogy harcoljunk ellenük és elűzzük őket. Igen, mert ha ezek magukban vannak, anélkül, hogy rajtuk keresztül más képeket látnánk, akkor nem tartoznak máshová, mint az ördögök közé, a pokolba. Aki azért erodményesen akar küzdeni ellenük és ki akarja űzni őket, annak nem lesz elegendő, ha csak dulakodik, verkedik és birkózik velük. Mert ezek erősebbek lesznek nála és mind szorultabb helyzetbe kerül. A mesterfogás az, hogy egészen tegyük félre őket, s nem foglalkozunk velük. Hogyan lehetséges azonban ez? Eképpen: a halált az életben, a bűnt a kegyelemben, a poklot a mennyben kell szemlélünk. És nem szabad enged-

nünk, hogy ettől a szemlélettől és látástól bármi is elszakítson, még ha minden anygal és minden teremtmény, sőt látszólag maga Isten akarna mást eléd adni, amit azonban ezek nem tesznek, hanem a gonosz lélek támasztja ezt a látszatot. Hogyan kell tehát eljárunk?

10. Nem szabad a halált önmagában nézned vagy szemlélned, sem magadban, vagy természetedben, sem azokban, akiket Isten haragja pusztított el, és akiket a halál legyőzött, kuonen elvesztéi és velük együtt legyőzöttél. Hanem erőszakkal is el kell fordítani szemedet, szíved gondolatát és minden érzékszervedet a halál képétől, és a halált erős buzgalommal csak azokban kell szemlélned, akik Isten kegyelmében haltak meg és legyőzték a halált: mindenképp Krisztushban és minden szentjében. Lásd, ezeken a képeken a halál nem lesz többé borzalom és rettegés számodra, inkább megvetett és megölt, sőt már ebben az életben megölt és legyőzött. Mert Krisztus nem más, mint csupa élet és szentjei szintűgy. Mennél mélyebben és erősebben védőd magadba ezt a képet és szemléled, annál inkább elhalványul a halál képe és magától eltűnik, minden harc és küzdelem nélkül: így békességet nyert szíved és Krisztussal és Krisztushban megnyugodva halhatsz meg. Mint a Jelenések Könyve mondja: Boldogok, akik az Úr Krisztushban halnak meg (Jel 14,13). Ez az érteime Numeri 21-nak: amikor Izrael fiai a tüzes kígyóktól megmaradtak, nem volt szabad küzdeniök ezekkel a kígyókkal, hanem az élettelen ércgyököre kellett tekinteniök, akkor az élők is maguktól leestek és elpusztultak (4Móz 21,6-9). Épp így kell neked egyedül Krisztus halálával törődnöd, így fogod megtalálni az életet. Ha azonban a halált máshogyan szemléled, akkor megöl téged nagy nyugtalanság és kínok közepette. Ezért mondja Krisztus: E világban (azaz mi magunkban is) békédségek lesz, de bennem békességek lesz. (Ján 16,33)

11. Épp így nem szabad a bűnöket sem a bűnösökben, sem lelkiismeretedben szemlélned, sem azokban, akik végleg megmaradtak a bűnökben és elkarhóztak, különben biztosan hátbatámadnak és legyőznek, hanem inkább el kell fordítanod gondolatodat arról és a bűnt csak a kegyelem képében kell szemlélned. Ezi a képet kell minden erőddel magadba védned és szemed előtt tartanod. A kegyelem képe pedig nem más, mint Krisztus a keresztben és valamennyi kedves szentje. Hogyan űrsük ezt? Az a kegyelem és könyörtelenség, hogy Krisztus a keresztben leveszi rólad a bűneidet: helyetted hordozza és megöli azokat. Ezt kell erősen hinned, szemed előtt tartanod és nem szabad benne kételkedned: ez a kegyelem képének szemlélése és bevésése. Épp így hordozzák az összes szentek szenvedésükben és halálukban hűneidet, szenvednek és fáradnak érted, amint meg van írva: egymás terhét

hordozzátok, így töltitek be Krisztus parancsát (Gal 6,2). Ő maga is így beszélt Máté 11-ben (28.vers): Jöjjetek énhozáam mindnyájan, a kik megterhelettek és megfáradtatok és én segíték rajtatok. Lám, így biztosságban, lelkiismereteden kívül szemlélheted bűneidet és láthatod, hogy itt a bűnök már nem bűnök, itt már legyőzettek és Krisztushban elnyeltek. Mert amiképpen Ő magára veszi a te halálotat, megöli azt, hogy neked ne ártasson, amennyiben hiszed, hogy Ő veled ezt cselekszi, és ha halálotat őbenne és nem magadban szemléled, épp úgy magáveszi bűneidet is épp csupa kegyelemből, számodra is legyőzi azokat az Ő igazával. Ha te ezt hiszed, akkor már nem ártatnak neked. Krisztus tehát az életnek és kegyelemnek képe, ami vigasztalásunk a halál és bűn képével szemben: ezt mondja Pál 1Kor 15-ben (57.vers): Istennek legyen dicséret és hála, hogy ő nekünk Krisztushban diadalmat adott a bűn és a halál felett.

12. A poklot és az örökkévaló kínt eleve elrendelésed kérdésével együtt ugyancsak nem szabad szemléled, sem magadban, sem önmagunkban, sem pedig azokban, akik elkarhóztak. Nem is szabad gondot csinálnod magadnak abból, hogy az egész világon olyan sok ember van, akik nem rendeltettek üdvösségre. Mert ha nem ügyelsz, akkor ez a kép egy-kettőre megrohan és földhöz sújt. Ezért itt meg kell feszítened erődet és keményen be kell hunynod szemedet az ilyen látvány előtt: mert ennek nincs semmi haszna, mégha ezer évig kerülgétnél is és hirtelen romláshá dönt. Engedd, hogy Isten Isten legyen. Nyugodj meg abban, hogy Ő többet tud rólad, mint te magad. Azért nézd az égi képet, Krisztust, aki éretted a poklokra szállott és Isten elhagyta őt, mintha az örökre elkarhóztak közé tartoznék, amint a keresztben is mondta: ÉLI, ÉLI LAMMA AZABTANI. Én Istenem, én Istenem, miért hagyta el engemet? Látod ebben a képen poklot legyőzött és bizonytalan kíváncsiságod bizonyossá lett. Úgy hogy ha te csak ezzel törődsz és hiszed, hogy ez éretted történt, akkor ez a hited egészen bizonyosan megtart téged. Azért ne téveszd őt el szemed elől, és csak Krisztushban keres magadat, ne önmagadban, akkor őbenne örökké meg fogod találni magadat. Ha tehát Krisztus és valamennyi szentjét nézed és az őket kiválasztó Istennek a kegyelmében leled tetszésedet és szilárdan meg is maradsz ebben a tetszésedben, akkor máris kiválasztott vagy, amint ő mondja Gen 12-ben (1Móz 12,3): Aki téged áld, legyen áldott. De ha nem egyedül ehhez ragaszkodol, hanem magadhoz térsz vissza, akkor Isten és az ő szentjei ellen kedvetlenség ébred benned, és akkor semmi jót nem fogsz magadban találni. Azért őrizkedj ettől, mert a gonosz lélek sok csalárdságával ide akar űzni téged.

(Folytatása következik)

BARANGOLÁS MÚLTUNKBAN

Két levél az orosházi evangélikus iskolák 1861. évi vizsgáiról

A sors különös játéka, hogy éppen most - amikor Isten segítségével szeptemberben, sok-sok év után újra megnyithatja kapuit az orosházi evangélikus iskola - került kezembe a PROTESTÁNS EGYHÁZI ÉS ISKOLAI LAPOK 1861-es évfolyama. A múlt eseményei közt böngészgetve találtam rá arra a két levélre, amelyek az orosházi evangélikus iskolák évi végi vizsgáival foglalkoztak.

Talán erőt meríthetünk belőle. Hiszen mi, az iskolánk beindításával kapcsolatban felmerülő számtalan nehézség közben arra gondolunk: Bezzeg elődeinknek mennyivel könnyebb volt, kevesebb gonddal tarthatták fenn iskoláikat. Az alábbiakat olvasva rájöhetünk tévedésünkre. Láthatjuk, nekik is sok-sok küzdelmes év kellett eredményeik eléréséhez.

OROSHÁZA, május 2. 1861. Ágost. evang. egyházunk a múlt héten tartotta tanodai vizsgáit.

Tanodáink:

1. Reáltanoda 125 növendékkel.
2. Másod elemi tanoda 212 növendékkel.
3. Első elemi tanoda 415 növendékkel.
4. Felvégi leánytanoda 389 növendékkel.
5. Alvégi leánytanoda 220 növendékkel. Összesen 1361.

Helybeni egyházunkat, 11800-at, a növendékek számával összevetve, nyerünk 11 száztlót, tehát kedvező arányt; de ha azt tekintjük, hogy a vizsgákon csak 925 növendék volt jelen, rendszeren pedig még annyi sem járt el, találunk csak 7 száztlót, tehát kedvezőtlen arányt.

Ha látjuk, hogy egy tanodára hány növendék esik - ha mondom - hogy minden iskolában csak egy tanító működik, - hogy a növendékek a padokban még zsufolva sem férnek be, hogy tanítóink egyuttal kántorok is, hogy iskolai felügyeltek nyoma sincs, hogy a gyermeket az iskolába járásra senki sem szorítja, hogy a nép a nevelés iránt annyira hideg, mikép még a vizsgákon is annyi ezer közül alig látni harmincat, hogy tanítóink, az első elemi tanoda tapintatos és buzgó tanítójának kivételével, mind a régi természetlen uton mozognak: úgy könnyű elgondolni, mily igen-igen primitív lehet a gyermekeink belső fejlődése. Részletesen csak egy körülményt: Az ugynevezett reáltanoda tanrendében ott az olvasás, a természettanról pedig szó sincs.

Tanodáink kevesek s ezek is a centrumban vannak, hová a faluvégéről az iszonyatos sárban nagy bajjal juthat el a gyermek. Hogy kevesek is, ezt már csakugyan kezdi érezni az egyház, mert hisz látja, hogy belőlök a gyermekek kiszorulnak; de tesz-e valamit azok szaporítására? Oh igen! Mint Magyarország legnagyobb és leggazdagabb faluja, utat nyitott e célra - az önkényes adakozásnak. Majd unokáink tán fogják élvezhetni az eredményt! Presbyteriumunk nagyon régi, nincs benne egy szikra haladó elem, - ez az egész.

Hadd mondjak el egy genialis pap-candidálási módot: Szeberényi lelkész és dékán az említett vizsgákon 20 darab imakönyvet osztott ki jutalmul, önmaga által írottakat, de Tavaszti ügyvéd által ajánlékozottakat. Ezen imakönyvek mindegyikében vélel volt elrejtve, melyen szóról-szóra ez áll: „Szeberényi tiszteletes urat ajánlom orosházi papnak, mert kitünő jeles, tudományos hazafi, jó szónok. Tavaszti m.k. ügyvéd.” - Megjegyzendő, hogy mindkét papunk becsületos élő ember, az egyik helyett kora gyengeségénél fogva segédlelkész fungál ugyan - de emberül*)

*) Nekünk e dolog nem annyira komoly korteskedésnek, mint tréfa csínnek tetszik, és magától értetik, hogy tiszt. Szeberényi urra abból semminemű árnyék nem hárul.

Szerk.

Hiszem, hogy a fenti levelek erőt adhatnak mindazoknak, akik iskolánk beindításán fáradoznak. Kívánom, sok örömet találjanak munkájukban. Mindazoknak pedig, akik e feladatok megoldását segítik - ha csak együttérző, támogató szavakkal is - figyelmükbe ajánlom Reményik Sándor „A templom és iskola” című versének utolsó négy sorát:

A nagyapánk, nagyanyánk
Szemükbe biztatás, vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot, az iskolát!

Tóth Kálmán
nyomdász

OROSHÁZA, május 17. 1861. Nt. szerkesztő ur!

Lapjának f.évi 19-dik számában közöltt s az orosházi ág. evang. egyházat valóban súlyos vádakkal terhelő levélre nem lehet megjegyzéseket nem tenni.

Mint levélíró az oskoiák számára nézve megjegyez, az tagai-hatatlantul igaz. Oskoláink kevesek, s erre nézve nincs egyéb különbség közöttem és közöttük, mint az, hogy én hiszem, sőt meg vagyok győződve, miszerint nemcsak unokáink, de levélíróink édes gyermeke is fogja élvezhetni az eredményt nemcsakára, s ekkor az arány is jobb fog lenni az oskolák és tanulók létszáma közt. Mi tanítóink működését illeti, én hiszem, hogy az nem felel meg levélíró kívánatának, de itt viszont kérdés, ha e kívánat nem túlzott-e? Mint ő, úgy én sem akarok részletekbe bocsátkozni egyik vagy másik tanítóink érdemeit, vagy gyengeségeit illetőleg, hanem általában felhívok mindenkit, tekintse meg az orosházi népet, mely azon régi természetlen uton növeltetett, s én hiszem, hogy az a környék, sőt egész hazabani helységek városok népeivel mind éreim mind erkölcsi tekintetben összehasonlítva ki fogja állani a versenyt. Hogy a természettan a reáltanodában elmaradt, annak oka az, miszerint gyermekeink a reáltanodába többnyire két, sőt három évig járnak, s épen ezért a tanrendszer két évre van felosztva, hogy a gyermekek ne hallgassanak mindig ugyan egy tudományt, - jövőre a természettan is fogja hallhatóni levelező ur. És ha az egyház oly szerencsés, hogy egy kiválólag jeles tanítót nevezhet sajátjának, következik-e abból, hogy a többi mind igen könnyű? Az agg erőtől soha senki nem követelhet joggal annyit, mint az erőteljes vállaktól, s az ajándékok különfélék! És a mi végre a Presbyteriumot illeti, bárha igaz is, hogy annak kebelében - mint a világon mindenütt - találkoznak olyanok, kik a korral nem akarnak lépést tartani kimondani felette, hogy egy szikra haladó elem sincs benne, - ez pelengérré tövése az egész testületnek, melyben pedig valóban oly egyházi as buzgó egyének találkoznak, kik bármely egyház presbyteriumának díszére válnának, s ha valaki ezen kételkedni, annak készek leszünk számokkal megfelelni.

Szóval, dacára annak, hogy levélíróink sokban igaza van, nem lehet, hogy vele hasonló meggyőződésben legyek, s köztünk a különbség az, miszerint ő hidegségnek, tepsedésnek nevezi azt, ha nálunk nincs minden úgy, mint kellene lennie, én pedig azt egyszerűen hiánynak nevezem, melyet betölteniünk kell, de melynek betöltésére bizonynyal az akarat is megvan. Erezzük mi bajainkat többen, érzi az egyház egyeteme, de mi nem vagyunk ám Isten, hogy kimondott „legyen” szavunkra megszülessék a világosság! Eszközök kellencik mindenütt, s az eszközök lassan teremthetők elő, s mindeféle egyszerre nem telik. Ne az ideált vegyük zsinórmétkéül, midőn ítéletet ejtünk, azt vegyük csak törekvésünk céljául; és ha még attól távol vagyunk, ne nevezzük semminek azt, a hová eljutottunk. Ily szempontból óhajtottam volna én, ha a tisztelt levelező felfedezte volna egyházunk hiányait, s szeretetteljesen buzdított volna azoknak betöltésére, nem pedig oly szigorú vádló hangon, mely minden irányban csak keserűséget szül.

Harsányi Sándor

BŰN-TUDAT (Meditáció)

Hibákkal és bűnökkel terheltén jövünk a földre, s ezeket a bűnöket mint adósságot, ki kell egyenlítenünk, ez a kiegyenlítés pedig vezeklésből áll. De nemcsak a régi bűnökért való vezeklés, hanem az újabb bűnök elkerülése is feladata a földi életnek, mely feladat a saját haladásunkon való munkálkodás részét jelenti.

Tudjuk, az eredendő bűn volt az első emberpár bukásának oka, s ennek szomorú büntetése kísért végig bennünket földi életünkbe. A mennyországot és a poklot az ember magában hordja. Isten bátorítalan bölcsessége azonban tudja, hogy mélyre süllyedt gyermekeinek mekkora tisztítófűzre, és a szemvedések milyen sorozatára van szükségük ahhoz, hogy visszatérhessenek a törvény, a haladás útjára: az atyai házhoz, Őhozzá.

Az emberek csökkönyössége teszi szükségessé, hogy az Úr csapások által ébressze fel kábultságba merült gyermekeit, hogy feloldozva lássanak szemükkel, halljanak fülükkel és használják fel okulásul az istenadta szikrát, az értelmet.

Az ember egyik sarkalatos hibája a feledékenység, de az Úr ébresztőt küld hozzánk, hogy szunnyadó lelkünkben újraébressze a közönyt, a gondatlanságot, a haragsólást által elaltatott emlékezetet. Ilyen ébresztő a bánat, a gond, a lelki hányattatások különféle formája.

Mi gyarító bűnös emberek, többnyire szűcsökégek közt mozgunk, vagy egészen elmerülünk a bűnbűn és posványban, s megtagadjuk „isteni” származásunkat. Gyakran nem tudjuk, hol van az igazság, s mi a helyes abból, amit átgondoltunk és véghezvittünk, pedig Isten ezt a földi életet minden örömeivel és fájdalmával együtt próbának szánja.

Az ember azt hiszi, ha az igazságnak hátat fordít, akkor az igazság sem tartja őt számon. Ha így gondolkodik, hamisan fog cselekedni. Tudni véljük, ilyen az ember östermészete. Ez az, amit magával hoz, ez az az eredendő bűn, mellyel megszületik. Ez az a gyökér, melyből minden gyűlölet és szenvedés kisarjad.

Az evangélium azt tanítja: „Ti vagytok a földnek sava; ha pedig a só megízeltlenül, mivel sózzák meg? Nem jó az már semmire...Akinak van füle a hallásra, hallja: Legyen bennetek só és legyetek békében egymással.”

Ameddig napjaink tartanak, higgyünk és bízzunk, mert Ő, aki előttünk járt, a legnehezebb terheket hordozta: az egész világ bűneiből összezsúfolt keresztet, mi csak a magunk bűneinek keresztjét hordozzuk.

Gondolataimmal elérkeztem oda, ahol tulajdonképpen kezdenem kellett volna: a minden kezdetek kezdetéhez, hogy Isten ősforrása minden létnek. Az utolsó és legfőbb következtetés pedig: az Ő létezése.

Balogh Örsé

*Az Evangélikus Egyház Lelki Segély
Szolgálatu, az EKE és a
Tiszta Forrás Alapítvány
szolgálóival 1996. június 10-15. között missziói
hetet tart*

SZENVEDÉLY- ÉS LELKIBETEGEK részére

a Szarvas Ótemplomi Evangélikus Egyházközség Középhalmi Missziójában.

Érkezés: 1996. június 10-én 11 órára

Hazautazás: június 15-én 11 órától

Jelentkezni lehet: Evangélikus Ótemplomi Lelkészi és Gondnoki Hivatal. Szarvas, Vasút ut. 10. sz. címen, levélben; vagy a 66/313-423-as telefonszámon.

Várjuk: alkoholisták, neurotikusok, gyógyszerfüggők, kényszerképzetektől gyötörték jelentkezését, akik lelki és testi nyomorúságuktól szabadulni vágnak Jézus Krisztus által, valamint mindazokat, akik e hetet Isten Igéje mellett, hitükben épülve akarják eltölteni.

Lehetőleg mindenki hozzon magával Bibliát, jegyzetfüzetet, tisztálkodási eszközöket, ágyneműhuzatot.

Étkezési hozzájárulás: 2.500 Ft/fő, amit a helyszínen kell rendezni.

Ha ágyneműt nem hoznak, mi adunk, de a mosatási díjat felszámoljuk.

Aki kéri és valóban rászoruló, annak mérsékelt anyagi segítséget nyújtunk, esetleg ingyenessé tesszük a héten való részvételét.

Kérjük a gyülekezetek segítségét a küldésben és az imádságban.

Az anyagi támogatásban való segítségüket az alábbi csekk számlára kérjük: 11707024-20347257. A csekk hátsó oldalán kérjük feltüntetni: Lelki Segély Szolgálat és esetleg a missziói hétre küldött személy/ek/ nevét.

Kántorképző tanfolyam indul júliusban!

Újra szeretnénk megrendezni a nyári kéthetes kántorképző tanfolyamot Orosházán. A tanfolyam 1996. július 15-27-ig tart.

Bátorkodunk segítséget kérni gyülekezetünk tagjaitól, hiszen tavaly nyáron sokan vállaltak áldozatos kétéves munkát az étkeztetésnél, másoktól pedig élelmiszert kaptunk.

Kérjük azoknak a jelentkezését a Lelkészi Hivatalban (Thék E.u.2.), akik idén nyáron szívesen segítenének a reggeli és a vacsora lebonyolításában.

Szeretnénk továbbá kérni, hogy aki élelmiszerral (lekvárral, zöldséggel ...stb.) hozzájárulna a kántorképző működéséhez, ezt szintén jelezze a Lelkészi Hivatalban, vagy alkalomadtán (a tanfolyam előtti héten és a tanfolyam alatt) adja át.

Július 21-én, vasárnap a kántorképző kórusa szolgál a 10.00 órai istentiszteleten. Erre az istentiszteletre minél több orosházit sok szeretettel várunk. Az istentisztelet után, részben a jó kapcsolatok kialakulása végett szeretnénk, ha a kántorképző résztvevői családoknál ebédelhetnének. Kérjük mindazok jelentkezését, akik egy vagy két résztvevőt szívesen vendégül látnának. Itt különösen gyülekezetünk ifjágának családjaira számítunk.

A kántorképző utolsó napján búcsúebéddel szoktuk megvendégszolgálni a résztvevőket és hozzátartozóikat. Eddig ennek az ebédnek (bográcsos marhapörkölt) költségeit és elkészítését az Evangélikus Gyülekezet, vagy egy gyülekezeti tag vállalta. Szeretnénk kérni, hogy aki az idén vállalja a búcsúebéd elkészítését, szintén jelezze ezt az irodában.

Az idei tanfolyam utolsó napja július 27 (szombat) lesz. Ezen a napon a tanfolyam záróistentiszteletén, templomunkban, szintén szolgál a kántorképző énekkara. Erre az alkalomra is szeretettel hívjuk a gyülekezetet, hogy együtt ünnepeljen velünk az Úr szent vacsorájával.

Megköszönve testvéreink támogató szeretetét, kérjük imában vigyék Isten színe elé az idei nyári tanfolyamot, hogy az Ő Szentlelke munkálkodjon közöttünk.

A LATOR

Micsoda lehetetlen helyzet! Iszonyúan érzem magam. Hogyan fogok ebből kimászni! Ebből már sehogy... És a kezem. Rettenetesen fáj. Üvöltöni tudnék. Miért nem fejeznek le inkább? Azon legalább egy szempillantás alatt túllennék. Így viszont még órákig szenvedhetek.

Ezek csak itt állnak és bámulnak. Én meg lógok itt anyaszüneten, mindentől megfoszva... Ezért aztán érdemes volt élni... Miért is születtem meg! És hol rontottam el, hatalmas Isten, hogyan tudtam ilyen jóvátehetetlenül eltozni az életemet? Legszívesebben szembeköpném magam De már köpni sem tudok. A cimborám, úgy látszik, még jobban van. Hogy szidja ezt a középsőt! Hogy tud ilyen cinikusan, ilyen gúnyosan beszélni! Nem félsz Istentől? - kiáltom neki utolsó lélegzettel. Hiszen mi ezt érdemeljük... Istenem, ezt érdemeltem, semmi mást! - hasít belém, és belülről ráz a zokogás. És mintha egy cseppnyi enyhülne a fájdalom.

Ő viszont semmi rosszat nem tett. A Messiás. Itt, egy karnyújtásnyira tőlem. Azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet. Hát én aztán az vagyok... Semmim nincs és el vagyok veszve. Nem érdelek semmi jót. De pokolian félek. Jézus nem is kell keresned, itt vagyok előtted! Tarts meg engem, könyörgök...

Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.

Jól hallottam. Ez csakugyan nekem szólt? Létezik ez? Istenem, Atyám, köszönöm! S érzem, hogy könnyek csorognak végig az arcomon. A hála könnyei.

S aztán egy irtózatosszerű csapás a lábszáramon.

Arra ébredem, hogy belerúgok egy székbe. Kicsit dözsölgetem a sípcsontomat, és közben arra gondolok: ma megint kegyelmet kaptam. Mielőtt imádkozom, szemem elé emelem a két kezemet. Latorfenék. Melléje teszem gondolatban Jézus tenyerét. Ma milyen lelki szemüveget vegyek fel? Sötét-borítót, vagy rózsaszínt? Vagy Jézus átlukasztott tenyere legyen inkább a szemüveg kerete?

Hogyan fogják ma látni rajtam, hogy Krisztus tanítványa vagyok? Ugye nem szégyellem az evangéliumot? Azt, ami számomra is valódi örömhír volt valamikor és azóta is az. Valami mást szégyellek: a saját éneket. De hiszen azt sem kellene, ha a Szentlélek tőlbe önmagam helyett?

Úr Jézus Krisztus! Könyörgök, küldd el Lelkedet, hogy kizökkentsen engem a kényelemből! Küldd el Lelkedet, hogy bátran szólhassak Rólad, és így higgyenek Benned, hogy közösségünk legyen Általad, hogy növekedjen a gyülekezeted! Bárcsak valóban szeretnénk és hordoznánk egymást, valóban meg tudnánk bocsátani egymásnak, valóban növekednénk a hitben, és valóban Téged követnénk!

Istenem, hadd legyek eszközöd! Indíts el engem, hiszen nem vagyok a kereszthez szögezve!

Micsoda érthetetlen kegyelem!

Nagy Ervin

Az énekek szerepe életemben

I. rész

Istennel hála, olyan környezetben nőhettem fel, ahol az énekek, az éneklés természetes részét képezték életünknek. Édesapám nagyon szerette a lelki énekeket és a lucfalvi gyülekezeti szintén szeretett énekelni, így rengeteg éneket tanultunk. Kiskoromtól fogva a gyermekbibliakörök során mintegy 50-100 bibliaköri ének mellett korán megismertem a felnőtt gyülekezet énekeit is. A gyülekezet a hivatalos énekeskönyv énekanyagán túl sok más nagyon szép és értékes éneket tanult meg a Hallelujah!ból és más gyűjteményekből. Ezenkívül rengeteg kifejezetten ifjúság által használt, kedvelt éneket is elsajátítottam, néhányat kisgyermekként, de nagy részei akkor, amikor már én is ifjúságis voltam. Mindezekon kívül a lucfalvi énekkar és a főtéri kántorképző énekkara révén is gazdagodott ez az ismert énekanyag.

Nálunk otthon a családban szokás volt esténként áhítatok alkalmával, vagy anélkül is énekelni. Például Adventben odaültünk az adventi csillag alá és szép adventi énekekkel dicsértük Istent.

Az első gyülekezeti ének, amit énekeltem, amelyről magnetofon felvétel is készült, a Győzelmet vettél /Ék.388./ volt. A felvétele 6 éves koromból (1979. február 28-án) való. Emiéksem, szintén ezidőjáji kedvenc énekem a Jézus hív vezer /Ék.443./ volt (Ekkor még ezzel a szövegváltozattal szerepelt az énekeskönyvben.) Nagy hatással volt rám ez a kifejezés „hív vezer”. Szerettem Jézust, mint hív vezer. Volt egy másik kedvenc énekem is, kicsit később: Od' adtam életem... /H.153/ Sok esetben nem tudtam az okát, miért éppen az az ének áll közel hozzám, de mindig volt olyan ének, ami megragadott.

Az egyik legrégebbi emiékem, ami ide kapcsolódik, egy hétköznapi biblia- vagy imaóra volt.

Édesanyám, bár még kicsik voltunk testvéremmel, elvitt magával minden igei alkalomra. Valamivel lefoglalt minket, hogy csöndben legyünk. Vagy egy papírlapra rajzolgattunk, vagy játszottunk a zsebemben található perselypénzekkel, kulccsal, zsebkendővel. Már tudtam beszélni és megértettem mindent, csak azt nem, amit nem konkrétan nekem mondtak. Ebből következik, hogy az igehirdetés számomra érthetetlen volt. Egy alkalommal azonban fölfigyeltem két szóra, amit megértettem a nekem halandzsának című beszédéből: Jézus és Isten. Megfigyeltem, hogy ez sokszor elhangzik. Egy imaóra alkalmával a közös imádság idején én is „imádkoztam”. Halandzsá szavakat mondtam és a végén hozzátettem: Ámen. És a gyülekezet rámondta: Ámen! Aztán később megpróbáltam én is együtt énekelni a gyülekezettel. Mivel még nem tudtam olvasni, próbáltam eltalálni és kiejteni azokat a szótagokat, amiket a felnőttek énekeltek.

Nagyon hasznos volt számomra, hogy sok éneknek a szövegét a tophszori elenckes következtében megjegyeztem kívülről. (Érdekes, hogy a dallammal együtt könnyebben rögzül a szöveg.) Életem nehéz és vidám helyzeteiben nagyon sokat segítettek ezek a szövegek és dallamok, segítettek elhordozni, levezetni a belső feszültséget, vagy különböző érzések kifejezését megkönnyítették. (Pl.: Amikor úgy érzem, annyira feszül az öröm belülről, hogy nem hordozhatom el.)

A következő részben néhány életemből vett példával szeretnék beszámolni a lelki énekek jelentőségéről számomra.

Bibliaismereti vetélkedő

A 2. sz. Általános Iskola az idén második alkalommal hirdette meg a város iskolái közötti bibliaismereti vetélkedőt. Témája József története 1 Mózés alapján.

A nagy sikerű vetélkedőn 7 felső és 7 alsó tagozatos csapat vett részt. Az érdekes, játékos, előzetes felkészülést is igénylő feladatok magas szintű megoldása jó hangulatú versenyt eredményezett. Volt totó, jelenet, ügyességi feladat, közös éneklés. Új dalt is tanultak a gyermekek József történetéről.

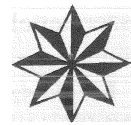
Az izgalmas vetélkedőt Győri Gábor ig. lelkész vezette. A zsűri elnöki tisztét immár második alkalommal Lászlóné Házi Magdolna pusztaföldvári ev. lelkész töltötte be. A zsűri tagja volt Forman Istvánné dr. /római kat./ és Csizmadia Sándor /ref./

Helyezettek:

Felső tagozat	Alsó tagozat
I. 3.sz. Általános iskola	2.sz. Általános Iskola
II. Táncsics M. Gimnázium	3.sz. Általános Iskola
	2.sz. Általános Iskola
III. 3.sz. Általános Iskola	József Attila Általános Iskola

A kicsik és nagyok lelkesedése arra ösztönöz bennünket, hogy hagyományt teremtsünk, és jövőre is meghirdessük és megrendezzük a bibliaismereti vetélkedőt.

Dérené Csepregi Klára
tanítónő

Hírek

Hálaadó istentisztelet

volt április 24-én, Szent György napján. Az érdekessége ennek az istentiszteletnek az volt, hogy szerdai napra esett, de ez nem volt akadály a számára, hogy szép létszámú gyülekezet jöjjön össze énekelni, imádkozni, igét hallgatni. E sorok írója örömmel vallja meg, hogy megszegyenült ezen a napon, mert - mint fungens - nagyon kis létszámú gyülekezetre számított ezen a hétköznap esti istentiszteleten. Nagy meglepetéssel tapasztalta, hogy több mint százan gyűltek össze ünnepelni, csodálkodni a zombai ések hitéről. Lelki leg egyre jobban kiüresedő világunkban ezt nagyon jelentősnek érezzük és hálát adunk Istennek ezért az 1996. április 24-ért is.

Konfirmáció

Ebben az esztendőben április 28-án volt a konfirmáció. Óriási öröm volt, hogy régen látott nagy csapat konfirmált és régen látott hatalmas gyülekezet ünnepeit ezen a napon. A konfirmációra felkészítő lelkésznek, Győri Gábornak Isten kegyelméből sikerült újítania, és az az örömteli benyomásunk, hogy most a gyermekek jelentős része nem „kikonfirmálódott”, hanem bekapcsolódott a gyülekezet ifjúsági életébe. Péntekenként - 5 óra utántól - népes csapat, köztük sok új konfirmandus foglalkozik Isten igéjével, élvezi a közösséget, a szép éneklést, beszélgetéseket. Pénteken, is, szombaton is szép számú ifjúsági csoport van együtt, akik átélik az összetartozás élményét, a közösségi élményt. Talán nem is tudjuk a szülőknél igazán megmagyarázni, mennyire jót tesz a gyermekeknek, hogy ilyen ifjúsági közösségekhez tartozhatnak, ahol igazi lelki hatásban részesülnek és nem az utcán ordítanak, ablakokat törve be, mint tapasztalható majdnem minden szombat éjjel. Szeretettel hívogatjuk mind a tizenéves fiatalokat (péntekenként 5-től), mind a felnőtt ifjúságot (szombatonként 7 utántól) az alkalmakra, mert nagyon jó dolog olyan közösségekhez tartozni, ahol kapunk is valamit, Isten ígését, szeretetet, közösséget, élményeket.

Köszönet

sok asszonytestvérnek, akik idén május 11-én segítettek. Ezen a szombati napon, amikor ráadásul még ballagás is volt, húsznál is többen hallották meg a kérő, hívó szót, amit a Harangszó újságunk előző számában is közzé tettünk. szószékéről is hirdettünk, hogy ezen a napon több egyházmegye lelkészei, felügyelői tartanak nálunk körzeti egyházi fórumot, s az említett ballagás miatt sehol sem kaptunk vendéglői helyet, ezért kényszerből itt az egyházi udvaron kellett főzni, s a tanácsteremben ebédeltettük meg

a kedves vendégeket. Ebben voltak az asszonytestvérek nagy segítségünkre, s ezúton is hálásan köszönjük mindenkinek, akik azt a szombatot feláldozták a vendégeinkért. Akik nagyon jól érezték magukat, többek között vendégünk volt D.Dr. Harmati Béla püspök -elnök, valamint D.Szezik Imre, aki az északi egyházkerület püspöke. Mindkét püspökünk tartalmas előadást tartott ezen a délelőttön. Vendégünk volt még Káposzta Lajos soltvadkerületi esperes és püspökhelyettes, Táborcsy László esperes Békéscsabáról.

Vita

is volt ezen a május 11-i fórumon: folyik egyházunk zsinata, s annak egyik nagyon kényes kérdése az új területi beosztás, ami egyrészt vonatkozik az egyházmegyékre, másrészt a kerületekre. Egyházmegyei vonatkozásban ez azt jelenti, hogy pl. a Csongrád-Szolnoki egyházmegye megszűnt, mert a lelkészek száma nagyon lecsökkent, és ideiglenesen a terület nagyobbik részét hozzánk, a Nyugat-Békési egyházmegyéhez csatolták. Az „ideiglenesen” azt jelenti, hogy végleges döntést a zsinat hoz majd ebben az ügyben. Mi, a Nyugat-Békésiek ragaszkodnánk ahhoz, hogy Szeged is hozzánk tartozzon, tekintettel arra, hogy a földrajzi adottság ezt diktálja, valamint hogy Orosházáról nagyon sokan költöztek be Szegedre Egyelőre adminisztratív Szegedet Soltvadkerhez utalták, de nyomatékosan kérjük, hogy ezt a földrajzi és gyülekezeti értelemben helytelen döntést a zsinat változtassa meg.

Súlyosabb vita volt a kerületek számát illetően, tekintettel arra, hogy a püspökségek számát is befolyásolja. A zsinaton van egy irányzat, amelyik azt akarja, hogy ne két kerület és két püspök legyen, hanem három. Ez az elképzelés Győrt, Békéscsabát kívánna püspöki székhellyé tenni Budapest mellett. Ebben az esetben három egyházkerület lenne, három püspökkel. A Nyugat-Békési Egyházmegye lelkészeinek többsége arra szavazott, hogy ne a formát változtassuk meg, hanem a lelkészi munkát. Azaz maradjon a két kerület a két püspökkel, de a lelkészek dolgozzanak megújuló lélekkel.

Most is emlékeztetünk

arra, hogy pünkösd napján este 6-kor „Ami szent kötelességem, szent hazámért megteszem” címmel verses-zenés összeállítás lesz a templomunkban, ahol a 2. sz. Általános Iskola diákjai szerepelnek a millicentenáriumi programnak megfelelően. Ezt a műsorukat már előadták a helyi kultúrházban - óriási sikerrel.

Arra is emlékeztetünk, hogy millicentenáriumi alkalom a templomunkban legközelebb október 26-án lesz, amikor Evangélikus Egyházunk Országos Kántorképző Kórusa „Millicentenáriumi Te Deum”-ot énekel Balás István vezényletével.

Borsó vagy Bors?

Már az előző Harangszóban is - korábban is - szeretettel és reménykedve szóvá tettük, hogy „nagyon megfélekedtünk” az egyházfenntartói járulékok befizetéséről. Ezt régen egyházi adónak nevezték, de bizonyos aktuál-politikai akusztika miatt mi kerülni igyekeztünk ezt a megnevezést. Csupán azt szerettük volna megmagyarázni mindenkinek, hogy a gyülekezeti tagoknak esztendőnként egy bizonyos, elviselhető összeggel támogatniuk kellene az egyházközség életét, hiszen épületeket kell karbantartani sok, un. dologi kiadás van (pl. meg kellene javítani a toronyórát és a harangokat, de súlyos pénzbe kerül ez is, javítani kellene az orgonát is). Az egyházfenntartói járulék fizetését természetesen nem tudjuk kötelezővé tenni, nincs módunk a beszédésére, csak arra van módunk, hogy kérve kérjük a testvéreket a járulékok befizetésére. Több kerületben volt valamikor járulékszedő - ahol betegség vagy egyéb ok miatt megszűnt a járulékok beszédése, ott elmaradtak a befizetések.

Egyrészt az is kérésünk, hátha lenne valaki, aki az elhanyagolt kerületekben vállalná a járulékok háznál történő beszédését. (Hivatalos pecsétünkkel ellátott nyugtatómb, valamint „egyházi igazolvány” van a kezében a járulékbeszédőnek.) Természetesen ezt nem ingyen kérjük, a járulékbeszédőt illetné meg a beszédett összeg egy bizonyos százaléka.

Borsónak azért érezzük a témát, mert - mint jeleztem - többedjére hozzuk elő, kb. azzal az eredményességgel, mint amit kedvelt kerti haszonnövényünk falra hányásával érhetünk el. Az előző Harangszó számban reménységgel elmagyaráztuk, hogy a bibliai, azaz Isten színe előtti rend a jövedelem 10%-a lenne, ezt nevezték és nevezik tizednek, de mi ettől eltekintünk, s csak 1%-ot kérünk mindenkitől, aki felelősséget érez Krisztus orosházi eklézsiája iránt. Vagy nem sikerült a magyarázat, vagy senki sem olvassa a Harangszót, mert a járulékok befizetése továbbra is stagnál.

Borsnak pedig azért nevezzük a témát, mert tényleg csúf. Még mindig reménykedünk, hogy nem hiába tesszük szóvá ezt a kérdést, az olvasók szívükkel is megértik, hogy nehezüld gazdasági helyzetünkben nem újabb terhet akarunk kire-kire rakni. Az egyházközség anyagi élete is nehezüld. Közben a munka - hála Istennek - nem lett kevesebb.

Közbenjáró imádság

Temetéseink után a legközelebbi vasárnapi délelőtti istentiszteleten név szerint is megemlékezünk az előző héten eltemetett testvéreinkről és imádkozunk érettük a befejező liturgiában. Ezekre az alkalmakra mindig meghívjuk a gyászoló családot is, kevés kivétellel részt is szoktak venni

a gyászolók ezeken az alkalmakon. A „kevés kivételnek” természetesen nem jártunk még utána, hiszen mindenkinek szabadságában áll, hogy él-e az igehallgatás, az imádság lehetőségével, vagy nem tekinti azt fontosnak. De legalább a sírnál elhangzott az Apostoli Hitvallás, az Úrtól tanult imádság (Miatyánk). A legszomorúbb nem is ez. Hanem az, amikor régi kedves evangélikus testvérünket, aki járt is a templomba, a hitüket vesztet temetető az elhunyt kérése ellenére sem egyházi módon temettetük. Mindenkinek szabadságában áll igénybe venni vagy megtagadni az egyházi szertartást, de amikor az elhunyt kifejezett kérése az egyházi temetés, de mégsem történik meg, az nem elsősorban Isten színe előtti bűn, hanem az emberi józólést sérti nagyon.

Azokért is szoktunk könyörgő imát mondani időnként, akiknek a sírjánál, a temetés alkalmával nem mondhattuk el az Úrtól tanult imádságot, a Miatyánkot. Az üdvösségnek természetesen nem az egyházi temetés a feltétele, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit. Szomorúan gondolunk azokra is, akiket (újabbán) mindenféle szertartás nélkül temetnek el. Volt, aki arra hivatkozott, nincs pénze a lelkész megfizetésére. Sokadszorra térünk ki arra, hogy nem is keüli a lelkész megfizetni. Törvényeink azt mondják ki, hogy a szolgálatot végző lelkész fogadhat el un. stólat, de a lelkészi szolgálatot ettől teljesen függetlenül kell, teljes szívvel, lélekkel végezni. Isten vigasztaló ígéjének hirdetése - akár egy temetésen - nem lehet pénzkérdés, s újra hangsúlyozzuk, hogy nem is az.

Lesz-e új lelkészünk?

1996. május elején megtartottuk a lelkészválasztást előkészítő presbiteri gyűlést, utána nem sokkal presbiteri gyűlés döntéseit jóváhagyó Közgyűlést, ezután jelölésre került sor. Mindenki tudja, hogy 1995. december 31-el Pintér János esperes és lelkésztestvérünk nyugdíjba ment, és elköltözött Orosházáról. Most is Isten iránti hálával emlékezünk meg itteni áldásos és áldozatos szolgálatáról. Mondani szokás, hogy az élet megy tovább. Két parókus lelkész tett kísérletet arra, hátha megfelelő időbeosztással képesek ellátni a gyülekezeti szolgálatot, de már március végén látszott, hogy az elgondolás nem állja meg a helyét, ketten nem győzzük a szolgálatok mennyiségét és minőségét. Hála Istennek sok a hittanóra, a gyülekezeti alkalom, sajnos betegek is vannak mindig, akiket még jobban kellene pásztorolnunk és lelkigondoznunk, mint amennyire eddig időnköü erre lehetőségünk volt. Be kellett látnunk, ketten nem győzzük a munkát, bármennyire is nagy gázt adtunk magunknak. Ha erővel bírható lenne is a sok munka, de az idő kevés, és az kellene, hogy egyszerre több helyen legyünk. Ezen a gondon enyhíthet a harmadik lelkészi állás betöltése. Az elmúlt félévben sokfelé szétnéztünk, érdeklödtünk, keresgöltünk. Többeket megkérdeztünk, de akiket

megkérdeztünk, azoktól nem kaptunk igenlő választ - és a nem hivatalos egyházi csatornán kiszivárogtatott keresésünkre Kovács László bakonyszombathelyi lelkész jelentkezett, hogy őt érdekelné a lelkészi állás. Szerettük volna őt közelebbről megismerni, ezért vendég-igehirdetőnek hívtuk meg, de még csak azért, hogy megismerkedjünk vele. A szolgálata után sok pozitív visszajelzést kaptunk a gyülekezettől.

Most ott tart a lelkészválasztás ügye, hogy a Presbitérium választásra jelölte és ajánlja a Közgyűlésnek Kovács László bakonyszombathelyi lelkész személyét. Törvényeink értelmében a jelölő presbiteri gyűlés után azonnal megkértem D.Dr.Harmati Béla püspök úrtól a megnevezett lelkész személyére nézve az un. választhatóságot. Akadály, bár remélhetőleg elhárítható akadály, hogy Kovács László lelkész 1 éve az északi kerületben szolgál, D.Szebik Imre püspök kerületében.

Ha minden menotrendszerően megy, akkor 1996. június 2-án, Szentháromság ünnepén, a délelőtti 10-kor kezdődő istentisztelet után tartjuk a lelkészválasztó Közgyűlést, amire ezen az úton is hívom az evangélikus testvéreinket. Természetesen ez a dátum változhat, de egyelőre úgy látszik, hogy tudjuk tartani az időpontot. Szeretettel kérjük, kísérik figyelmekkel az istentiszteleti hirdetéseket, valamint érdeklődjenek a Lelkészi Hivatalban. Amennyiben sikerül tartanunk ezt az általam jelzett időpontot, akkor az új lelkész ünnepélyes istentiszteleti iktatására 1996. június 22-én szombaton délután 3 órai kezdettel kerülhetne sor. Mindezt egyelőre - a jogi procedúra jelenlegi helyzete miatt - csak feltételes módon tudjuk közölni, de tekintettel a „lapzártára” ennyit viszont szükséges volt megírunk, hogy tájékoztassuk a kedves testvéreket.

Gyülekezeti élet nyáron

is változatlanul folyik, megtartunk Isten segítségével minden alkalmat. Minden kedden, pénteken reggel 8-kor reggeli áhítat, minden szerdán 6-kor biblióra, minden csütörtök este 6-kor istentisztelet. Természetesen vasárnaponként de. 10-kor és este 6-kor istentisztelet. Örömmel jelentjük, hogy lesznek zenei alkalmak, ezek időpontját a szolgálatait vállalóikkal még nem tudtuk véglegesén egyeztetni, ezért is kérjük a szószéki hirdetések figyelését, valamint a plakátjaink figyelembe vételét. Nyáron is szüksége van a léleknek táplálékra. Ezért szeretettel említjük a testvéreknek, ha valaki bárhol - vidéken nyaral, ott se kerülje el az igei alkalmakat.

Összeállította:
Ribár János
esperes

Sporthírek

Örömmel tájékoztatjuk a HARANGSZÓ olvasóit a 2. sz. Általános Iskola sporteredményeiről.

A városi-körzeti atlétikai versenyen a II. korcsoportos fiúk és lányok csapatversenyén iskolánk az igen értékes II. helyezést érte el.

Dícséretet érdemelnek a csapat tagjai:

Szabó Tímea 6.a	Szabó Donát 6.a
Szalontaj Vanda 6.c	Katona Szabolcs 6.a
Takács Ágnes 6.c	Csizmadia Kálmán 6.c
Gulyás Mónika 6.c	Homoki Gergő 6.c
Gál Tünde 6.c	Csönde Ferenc

Szabó Tímea és Szabó Donát egyéni összetett eredményük alapján megyei versenyre mennek.

A III. korcsoportos /7.-8. osztály/ tanulók egyéni versenyén a 4 x 100-as váltófutásban a legeredményesebb csapat fiúknál és lányoknál is a mi iskolánk lett. Ez az első helyezés a megyei versenyen való részvételre jogosít.

Egyéni helyezések a különböző versenyszámokban:

100 m fiú	Csizmadia Márk	I. hely
	Torda Pál	III. hely
400 m fiú:	Székács Viktor	II. hely
	Torda Pál	III. hely
1.500 m fiú:	Zatykó Csaba	II. hely
Távolugrás, fiú:	Székács Viktor	III. hely
Súlylökés	Székács Viktor	II. hely
Leányoknál:		
100 m	Molnár Nikoletta	II. hely
	Petre Linda	III. hely
400 m	Székács Noémi	I. hely
400 m	Szlávik Réka	II. hely
1.500 m	Varga Mariann	II. hely
	Kristóf Enikő	III. hely
Távolugrás:	Székács Noémi	I. hely
	Petre Linda	II. hely
Súlylökés:	Molnár Nikoletta	I. hely
	Petre Linda	II. hely
	Vidákovics Szabina	III. hely
Kislabdahajtás:	Székács Noémi	II. hely

A szép egyéni eredmények után nem engedték át a győzelmet 8. osztályos tanulóink csapatversenyben sem más iskolának.

A fiú és leánycsapat az ötpróba versenyen is kiharcolta a megyei versenyen való részvételét.

Csapattagok:	Székács Noémi 8.a	Csizmadia Márk 8.a
	Petre Linda 8.a	Székács Viktor 8.a
	Eliás Henrietta 8.a	Kiss H. Jenő 8.a
	Molnár Nikoletta 8.a	Torda Pál 8.a
	Szlávik Réka 8.a	Aradi Tamás 8.a
	Takács Julianna 7.o	Ravasz Nándor 8.a
		Juhász Attila 8.a

Bízunk benne, hogy iskolánk sportolói eredményesen helytállnak, méltóképpen képviselik iskolánkat a Gyulán megrendezésre kerülő megyei versenyeken is.

GYÜLEKEZETI HIREK

Házasságkötés

Turák Róbert és Szénási Ibolya 1996. május 4-én kötöttek házasságot.
Isten vezesse és irányítsa őket életútjukon és segítsen megtartani fogadalmukat!

Keresztelés

Tóth Árpád és Kiss Gabriella leánya: VIVIEN GABRIELLA 1996. április 6-án.
Hegedűs István és Halupa Edit fia: ISTVÁN 1996. április 6-án.
Csikány András és Murzsicz Mária fia: NORBERT ANDRÁS 1996. április 7-én.
Zubor Zoltán és Zsedényi Hajnalka leánya: REGINA HAJNALKA 1996. március 31-én.
Bubik Zoltán és Hegedűs Ibolya fia: BALÁZS 1996. május 12-én.
Tárnyik János és Brusznyczy Zsuzsanna fia: JÁNOS BALÁZS 1996. május 26-án.
Isten áldása legyen a gyermekeken és családjukon!

Temetések

1996. március 20 - 1996. május 8-ig.

Guba Kálmáné/Bojtos Rozália 86/, özv. Bus Jánosné/Jagri Erzsébet 89/, özv. Molnár Istvánné/Gyevi Nagy Ilona 69/, Horváth Sándor/64/, Pörneki Imre/89/, Guntzer Istvánné/Tóth S Rozália 81/, özv. Virasztó Mihályné/Zatykó Julianna 94/, Süle Antal/80/, Keresztes Sándorné/Huszár Aranka 70/, Keresztes Sándor/67/, Sebő Györgyné/Gombkötő Margit 86/, Bozó Anna/84/, Szikora Antalné/Kiss Etelka 81/, Jankó Béláné/Kocsondi Erzsébet 93/, Fodor Ádám/61/, Csizmadia Károlyné/Üveges Judit 55/, özv. Németh Andrásné/Farkas Katalin 73/, özv. Göndös Sándorné/Süle Etelka 87/, özv. Horváth Istvánné/Benkő Julianna 88/, Tüske József/75/, Szabó Andrásné/Mihálka Erzsébet 66/, Kovács Ferenc/54/, özv. Laki Istvánné/Jávorcsik Julianna 90/, Pusztaszeri Jánosné/Brebovszky Mária 73/, özv. Lucz Istvánné/Horváth Ida 74/, Sin Lajosné/Kotormán Rózsa 75/, Király Sándor/73/, Vidovenyecz Pál Tibor/71/, Pór Mihály/60/.

„Én vagyok a feltámadás és az élet;
Aki hisz én bennem, ha meghal is él”

Köszönetet mondunk azoknak a testvéreknek, akik hozzájárultak az újságunk életéhez. Továbbra is kérjük a támogatást másoktól is. Karácsonyi számunkban már jeleztük, hogy Harangszó újságunk adományokból tartja fenn magát.

1995. december 1-től 1996. április 22-ig a következő testvérek adakoztak:

Vári Szabó Lajosné	500	Dani József és neje	500
Dr. Gulyás Mihály	1000	Szemenyei Józsefné	500
Szász István és neje	300	Nagy Lajos	500
Tóth B. József	600	Kovács Lászlóné és Nagy Dénesné	500
Czikora Józsefné	500	Németh Sándorné és Csizmadiáné	500
Szula Mihályné	500	Sárközi Bálintné	500
ö. Berta Lajosné	1000	Lászlóffy Bt.	5000
Pataki Etelka	500	Szemenyei Béla	500
Hegedűs Sándor	500	Nemes Éndréné	500
Adász Ferenc és neje	500	Dér Jánosné	1000
Tóth Lenke	2000	Herczog Csaba	5000
Jankó Lajosné	500	Gombkötő Pálné	500
Kunszeri Miklósné/Kiskunhatas/	500	Soós Józsefné	5000
Rajkiné Sz. Magdolna/Kardoskút/	500	Kovács Ferenc	500
Kulesár István	400	Csepregi Imréné	300
Fábri Ilona	500	Horváth József	1000
Czikora Emilia	500	Szilágyi Sándorné	1000
Csonka Béláné	500	Macher Lajosné	500
Szula Lajos	500	Bakk Sándorné	1500
Dr. Kiss Á. Sándor/Szeged/	500	Zsíros János	500

Köszönjük!

Isten áldása legyen az adakozókon.

Orosházi Harangszó Kiadó: Evangélikus Egyházközség, 5900 Orosháza, Thék Endre u.2. Felelős kiadó: Ribár János esperes. Társszerkesztő: Győri Gábor igazgató lelkesz. Koszorús Oszkár presbiter. Készült az INICIALE BT. nyomdájában Orosháza.